

ESIMESE ASTME KOHTU OTSUS (teine koda laiendatud koosseisus)

22. detsember 2005*

Kohtuasjas T-146/04,

Koldo Gorostiaga Atxalandabaso, endine Euroopa Parlamendi liige, elukoht Saint-Pierre-d'Irube (Prantsusmaa), esindaja: advokaat D. Rouget,

hageja,

versus

Euroopa Parlament, esindajad H. Krück, C. Karamarcos ja D. Moore, kohtudokumentide kättetoimetamise aadress Luxembourgis,

kostja,

* Kohtumenetluse keel: prantsuse.

keda toetab

Hispaania Kuningriik, esindaja: liikmesriigi esindaja, kohtudokumentide kättetoimetamise aadress Luxembourgis,

menetlusse astuja,

mille esemeks on nõue tühistada Euroopa Parlamendi peasekretäri 24. veebruari 2004. aasta otsus parlamendi poolt hagejale kulude hüvitamiseks ja toetusteks makstud summade sissenõudmise kohta,

EUROOPA ÜHENDUSTE ESIMESE ASTME KOHUS
(teine koda laiendatud koosseisus),

koosseisus: koja esimees J. Pirrung, kohtunikud A. W. H. Meij, N. J. Forwood, I. Pelikánová ja S. Papasavvas,

kohtusekretär: ametnik C. Kristensen,

arvestades kirjalikus menetluses ja 12. septembril 2005 toimunud kohtuistungil esitatut,

on teinud järgmise

otsuse

Õiguslik raamistik

1 EÜ artikli 199 esimene lõik sätestab:

„Euroopa Parlament võtab vastu oma kodukorra, tehes otsuse oma liikmete häälteenamusega.”

2 Euroopa Parlamendi kodukorra, käesoleval juhul kohaldamisele kuuluvas redaktsioonis (ELT 2003, L 61, lk 1, edaspidi „kodukord”), artikkel 5 sätestab:

„Juhatus kehtestab eeskirjad parlamendiliikmete kulutuste katmiseks ja lisatasude maksmiseks.”

3 Kodukorra artikkel 16 kõlab järgmiselt:

„Pärast asepresidentide valimist valib parlament viis kvestorit.

Kvestorid valitakse sama korra järgi nagu asepresidendid.”

4 Kodukorra artikli 21 kohaselt:

„1. Juhatus koosneb parlamendi presidendist ja neljateistkümnest asepresidendist.”

2. Kvestoritel on juhatuses nõuandev hääl.”

5 Kodukorra artikli 22 lõige 2 näeb ette:

„Juhatus võtab vastu otsuseid parlamendiliikmeid ning parlamendi, selle sekretariaadi ja selle organite sisemist korraldust puudutavates rahalistes, organisatsioonilistes ja haldusküsimustes.”

6 Kodukorra artikli 25 kohaselt:

„Kvestorid vastutavad lähtuvalt juhatuses kehtestatud suunistest parlamendiliikmeid vahetult puudutavate haldus- ja finantsküsimuste eest.”

7 Kodukorra artikli 182 lõige 1 sätestab:

„Parlamendi abistab tema töös parlamendi peasekretär, kelle nimetab ametisse juhatus.

Peasekretär annab juhatuse ees vande täita oma ametikohustusi erapooletult ja kohusetundlikult.”

8 Euroopa Parlamendi juhatus võttis kodukorra artikli 22, EÜ artikli 199, Euratomi asutamislepingu artikli 112 ja ESTÜ asutamislepingu artikli 25 alusel vastu Euroopa Parlamendi liikmete kulude hüvitamise ja toetuste maksmise eeskirja (edaspidi „parlamendiliikmete kulude hüvitamise ja toetuste maksmise eeskiri”).

9 Parlamendiliikmete kulude hüvitamise ja toetuste maksmise eeskirja vaidluse aluseks olevate asjaolude toimumise ajal kehtinud redaktsiooni artikli 13 lõike 1 esimese lause kohaselt on „parlamendiliikmetel [...] õigus kindlasummalisele hüvitisele juhatuse kehtestatud hetkemäära alusel, et katta nende parlamenditegevusega seotud kulud, mida ei ole hüvitatud käesoleva eeskirja järgi makstavate muude hüvitistega (edaspidi „üldkulude eest makstav hüvitis”).

10 Parlamendiliikmete kulude hüvitamise ja toetuste maksmise eeskirja artikli 14 lõige 1 sätestab:

„Tingimusel, et ei teki vastuolu käesoleva artikli sätetega, on parlamendiliikmel õigus hüvitisele (edaspidi „assistendi hüvitis”), et katta ühe või mitme assistendi teenuste kasutamisest või nende palkamisest tulenevaid kulutusi [...].”

- 11 Vastavalt parlamendiliikmete kulude hüvitamise ja toetuste maksmise eeskirja artikli 14 lõikele 2 ja lõike 7 punktile b võib parlamendiliige kas täielikult või osaliselt üle anda oma assistendi hüvitise (mida kutsutakse ka „sekretariaaditoetuseks”) haldamise kolmandale isikule, keda kutsutakse „makseid teostavaks kolmandaks isikuks”.
- 12 Parlamendiliikmete kulude hüvitamise ja toetuste maksmise eeskirja artikli 16 lõike 2 kohaselt:

„Kui parlamendi peasekretär veendub, et assistendi hüvitiseks on teatud summad alusetult välja makstud, annab ta juhised kõnesolevalt parlamendiliikmelt nende summade tagasinõudmiseks.”

- 13 Parlamendiliikmete kulude hüvitamise ja toetuste maksmise eeskirja artikkel 27 sätestab:

„2. Parlamendiliige, kes arvab, et seda eeskirja kohaldata valesti, võib pöörduda kirjalikult peasekretäri poole. Kui parlamendiliige ja peasekretär ei jõua kokkuleppele, saadetakse küsimus lahendamiseks edasi kvestoritele, kes teevad otsuse pärast konsulteerimist peasekretäriaga. Kvestorid võivad konsulteerida ka presidendi ja/või juhatusega.

3. Kui peasekretär veendub pärast konsulteerimist kvestoritega, et Euroopa Parlamendi liikmetele on käesoleva eeskirja alusel hüvitisi alusetult välja makstud, annab ta juhised kõnesolevalt parlamendiliikmelt nende summade sissenõudmiseks.

4. Erandjuhtudel võib juhatus peasekretäri ettepanekul ja pärast konsulteerimist kvestoritega vastavalt finantsmääruse artiklile 73 ja selle rakendussätetele teha peasekretärile ülesandeks peatada ajutiselt parlamendiliikmele hüvitiste maksmine seniks, kuni parlamendiliige on talle alusetult makstud summad tagasi maksnud.

Juhatus võtab otsuse vastu, pidades silmas parlamendiliikme ametikohustuste täitmise tulemuslikkust ja institutsiooni töövoimet, kuulates enne otsuse vastuvõtmist ära kõnesoleva parlamendiliikme selgitused.”

14 Eespool tsiteeritud lõige 4 lisati parlamendiliikmete kulude hüvitamise ja toetuste maksmise eeskirja artiklisse 27 juhatus 12. veebruari 2003. aasta otsusega.

15 Juhatus poolt 4. detsembril 2002 vastu võetud Euroopa Parlamendi eelarve täitmise sise-eeskirjade artikkel 5 sätestab:

„3. Parlamendi volitusel tegutseva presidendi otsusega delegeeritakse peasekretärile eelarvehandite käsutamise üldvolitused.

4. Eelarvehandite käsutamise üldvolituse alusel võib anda edasivolitusi. Eelarvehandite käsutamise volitusi teostavad volitatud edasivolituste piires.”

16 Nõukogu 25. juuni 2002. aasta määruse (EÜ, Euratom) nr 1605/2002, mis käsitleb Euroopa ühenduste üldeelarve suhtes kohaldatavat finantsmäärust (EÜT L 248, lk 1; ELT eriväljaanne 01/04, lk 74; edaspidi „finantsmäärus”), artikli 71 lõige 2 sätestab:

„2. Komisjonile kättesaadavaks tehtud omavahendid ja kõik saadaolevad summad, mis on kindlad, kindlasummalised ja kuuluvad maksmisele, tuleb kindlaks määrata peaarvepidajale antavas sissenõudmise korralduses, millele järgneb võlgnikule saadetakse võlgateade; mõlemad koostab vastutav eelarvevahendite käsutaja.”

17 Finantsmääruse artikli 72 lõikest 2 tuleneb:

„Institutsioon võib EÜ asutamislepingu [artikli 256] tähenduses täitmisele pööratava otsusega kindlaks määrata summasid, mis on saada teistelt isikutelt peale riikide.” [Tsitaati on parandatud Euroopa Kohtus, kuna määruse eestikeelne tõlge on ebatäpne.]

18 Vastavalt finantsmääruse artikli 73 lõikele 1:

„Peaarvepidaja täidab sissenõudmise korraldusi, mis käsitlevad vastutava eelarvevahendite käsutaja nõuetekohaselt kindlasmääratud saadaolevaid summasid. Ta hoolitseb selle eest, et ühendused saavad oma tulu ja et nende õigusi kaitsakse.

Summade sissenõudmisel tasaarvestab peaarvepidaja ühenduste nõuded võlgnikele samaväärsete nõuetega, mis viimastel on ühenduste suhtes ja mis on kindlad, kindlasummalised ja kuuluvad maksmisele.”

- 19 Komisjoni 23. detsembri 2002. aasta määruse (EÜ, Euratom) nr 2342/2002, millega kehtestatakse finantsmääruse rakenduseeskirjad (EÜT L 357, lk 1; ELT eriväljaanne 01/04, lk 145), artikli 78 lõige 3 sätestab:

„Võlateatega teatatakse võlgnikule, et:

- a) ühendused on saadaoleva summa kindlaks määranud;
- b) võlg ühendustele tuleb maksta teataval kindlal kuupäeval (edaspidi „maksetähtpäev”);
- c) kui võlg ei ole maksetähtpäevaks makstud, arvestatakse võlalt viivist artiklis 86 nimetatud määra järgi, ilma et see piiraks kohaldatavate erieeskirjade rakendamist;
- d) võimaluse korral teostab institutsioon sissenõude tasaarvestusega, teavitades sellest enne võlgnikku;
- e) kui võlga ei ole maksetähtpäevaks makstud, nõuab institutsioon võla sisse eelnevalt esitatud tagatisest;

- f) kui pärast kõikide meetmete võtmist ei ole kogu summat tagasi saadud, nõuab institutsioon summa sisse sissenõudmisotsuse täitmisele pööramisega finantsmääruse artikli 72 lõike 2 kohaselt või õiguslike meetmeid kasutades.

Eelarvevahendite käsutaja saadab võlateate võlgnikule ja selle koopia peaarvepidajale.” [Siin ja edaspidi on määrust tsiteeritud täpsustatud tõlkes.]

20 Määruse nr 2342/2002 artikli 80 kohaselt:

„1. Saadaoleva summa kindlaksmääramine põhineb tõendavatel dokumentidel, mis kinnitavad ühenduste õigust saadaolevale summale.

2. Enne saadaoleva summa kindlaksmääramist kontrollib vastutav eelarvevahendite käsutaja tõendavaid dokumente isiklikult või teeb omal vastutusel kindlaks, et neid on kontrollitud.”

21 Vastavalt määruse nr 2342/2002 artiklile 83:

„Pärast vastutava eelarvevahendite käsutaja ja võlgniku teavitamist nõuab peaarvepidaja menetluse igas etapis kindlaksmääratud saadaolevad summad sisse tasaarvestuse teel, kui võlgnikul on ühenduste vastu kindel, kindlasummaline ja maksmisele kuuluv nõue ning see on maksekorraldusega kindlaksmääratud summa.”

22 Määruse nr 2342/2002 artikli 84 kohaselt:

„1. Ilma et see piiraks artikli 83 kohaldamist, kui täielik summa ei ole sisse nõutud võlleteates nimetatud maksetähtpäevaks, teavitab peaarvepidaja vastutavat eelarvevahendite käsutajat ja alustab viivitamata sissenõude täitmise menetlust kõikide seaduslike vahenditega, vajaduse korral saadaoleva summa mahaarvamisega eelnevalt esitatud tagatisest.

2. Ilma et see piiraks artikli 83 kohaldamist, kui lõikes 1 nimetatud sissenõudeviisi ei ole võimalik kasutada ja võlgnik ei ole peaarvepidaja saadetud ametliku maksumeeldetuletuse saamise järel võlga maksnud, nõuab peaarvepidaja võla sisse täitmisele pööratava sissenõudeotsusega, mis on tagatud finantsmääruse artikli 72 lõike 2 kohaselt või [kohtu teel].”

23 Euroopa Parlamendi ja nõukogu 30. mai 2001. aasta määruse (EÜ) nr 1049/2001, üldsuse juurdepääsu kohta Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni dokumentidele (EÜT L 145, lk 43; ELT eriväljaanne 01/03, lk 331) artikli 4 lõige 3 sätestab:

„Keelatakse juurdepääs dokumendile, mille institutsioon on koostanud oma sisekasutuseks või mille institutsioon on saanud ning mis käsitleb küsimust, milles institutsioon ei ole veel otsust teinud, kui sellise dokumendi avaldamine kahjustaks oluliselt institutsiooni otsustamisprotsessi, välja arvatud juhul, kui avaldamine teenib ülekaalukaid üldisi huve.”

Vaidluse taust

- 24 Koldo Gorostiaga Atxalandabaso oli alates 1999. aastast Euroopa Parlamendi liige baski fraktsiooni „Euskal Herritarok/Batasuna” (edaspidi „EH/B”) nimekirjas. Vastavalt Juzgado de Instrucción n°5 de Madrid (Madridi 5. eeluurimiskohtunik) 26. augusti 2002. aasta määrusele ning Tribunal Supremo (Hispaania kõrgeim kohus) 27. märtsi 2003. aasta otsusele tunnistati EH/B Hispaanias ebaseaduslikuks. Viimase otsuse peale Tribunal Constitucional’ile (Hispaania konstitutsioonikohus) esitatud kaebused lükati tagasi. EH/B keelustamine ei mõjutanud õiguslikult hageja parlamendiliikme ametikohustuste täitmist, mida ta jätkas parlamendi koosseisu ametiaja lõpuni 2004. aasta juunis.
- 25 Parlament maksis hagejale parlamentaarseid hüvitisi alates tema ametikohustuste täitmise algusest 1999. aastal ja üldkulude hüvitist ja sekretariaaditoetust kuni 31. augustini 2001 tema ja EH/B nimel avatud jooksevkontole Banque Bruxelles Lambert SA-s. EH/B tegutses parlamendiliikmete kulude hüvitamise ja toetuste maksmise eeskirja artikli 14 lõike 2 mõttes makseid teostava kolmanda isikuna.
- 26 21. märtsil 2002 võttis hageja selle jooksevkontoga seotud hoiuraamatult välja 210 354 euro suuruse summa.
- 27 Pärast selle summa välja võtmist, s.o 22. märtsil 2002 kuulati üle Gorrotxategi, kes oli EH/B varahoidja ja hageja raamatupidaja, pärast tema saabumist Belgiast Prantsuse territooriumile. Tribunal de grande instance de Paris’ esimene eeluurimiskohtunik arestis Gorrotxategi valduses olnud 200 304 euro suuruse summa.

28 Parlamendi juhatus sai sellest teada 8. aprillil 2002 toimunud koosolekul. Nimetatud koosoleku protokoll punkti 8.2 sõnastus on järgnev:

„Juhatus [...]

— võtab teadmiseks ajakirjanduses esitatud teabe, et Prantsuse ametivõimud on kinni pidanud kaks teatava rahvusliku poliitilise partei liiget, kelle valduses oli suur summa raha ja kes väitsid, et see rahasumma oli makstud ühele Euroopa Parlamendi liikmele tema ametiülesannete täitmiseiga seoses;

— annab pärast presidendi arvamuse ärakuulamist peasekretärile ülesande võtta kõik käesoleval juhul vajalikud meetmed, eelkõige tagamaks, et asjaomase parlamendiliikme tehtud kulutused on kooskõlas erinevate kohaldatavate eeskirjadega ja esitada kvestoritele aruanne kõigi nende eeskirjade võimalike rikkumiste kohta.”

29 Parlamendi peasekretär (edaspidi „peasekretär”) teavitas 12. aprilli 2002. aasta kirjaga hagejat erinevatest hüvitistest, mida talle oli makstud ametikohustuste täitmisele asumisest alates ja palus tal esitada enne 2002. aasta aprilli lõppu arvandmed sekretariaaditoetuse assigneeringute kasutamise kohta alates 1999. aastast kuni 31. jaanuarini 2001 ning samuti täpsustused üldkulude hüvitise assigneeringute kasutamise kohta.

- 30 Hageja vastas 6. mai 2002. aasta kirjaga, esitades sekretariaaditoetuse ja üldkulude hüvitise kasutamise kohta käivad raamatupidamisandmed 1999., 2000. ja 2001. aasta kohta. Nende andmete kohaselt võlgnes hageja EH/B-le 103 269,79 eurot, kolmele assistendile 51 070,19 eurot ja 15 359,46 eurot sotsiaalkindlustusasutustele, kogusummas 169 699,44 eurot.
- 31 Hageja esitatud selgituste alusel taotles peasekretär 7. juuni 2002. aasta kirjaga nende hüvitiste kasutamise auditi läbiviimist spetsialiseeritud äriühingu poolt. Lisaks leidis peasekretär selles kirjas, et hageja on jätnud kasutamata sekretariaaditoetuse 58 155,82 euro ulatuses ja nõudis selle viivitamatut tagasimaksmist. Hageja kohustus viimati mainitud summa parlamendile tagasi maksuma igakuiste 3000 euro suuruste maksetega.
- 32 Hageja vastas sellele kirjale 20. juunil 2002, märkides, et Prantsuse ametivõimude arestitud ligikaudu 200 000 euro suurune summa pärines täies ulatuses parlamendilt ja et jooksevkontole, millelt see oli võetud, laekusid summad ainult parlamendilt ja selle tagastamine on hädavajalik selleks, et ta saaks vajadusel täita oma kohustused parlamendi ees. Samuti palus hageja, et peasekretär annaks Tribunal de grande instance de Paris' esimesele eeluurimiskohtunikule esitamiseks tõendi asjaomase summa päritolu kohta. Samuti väljendas ta oma nõusolekut peasekretäri nõutud auditi läbiviimiseks.
- 33 Peasekretär vastas 8. juuli 2002. aasta kirjaga, millele oli lisatud tõend kõigi asjaomasele jooksevkontole parlamendi poolt kantud summade kohta. Sellest selgub, et parlament oli maksnud sellele kontole 1. juulist 1999 kuni 31. detsembrini 2001 kogusummas 495 891,31 eurot reisikulude hüvitisi, üldkulude hüvitisi ja sekretariaaditoetust (sekretariaaditoetust oli makstud alates 1. septembrist 2001 teistele kontodele).

34 9. jaanuari 2003. aasta teatega saatis parlamendi finantsosakonna peadirektor, hagejale auditi aruande (19. detsembrist 2002) üldkulude hüvitisena ja sekretariaaditoetusena tehtud väljamaksete kohta. Selle auditi oli läbi viinud eraettevõtte, mis oli valitud poolte kokkuleppel.

35 Aruande punkti 4 kohaselt kontrollisid audiitorid üldkulude hüvitiseks ja sekretariaaditoetuseks 1. juulist 1999 kuni 31. detsembrini 2001 väljamakstud summasid.

36 Auditi aruande kohaselt maksis parlament 1. juulist 1999 kuni 31. detsembrini 2001 üldkulude hüvitiseks 104 021 eurot, mis 103 927 euro ulatuses olid nõuetekohaselt põhjendatud. Samal perioodil maksis parlament hagejale sekretariaaditoetusena 242 582 eurot. Viimase summa osas oli nõuetekohaselt põhjendatud 53 119 eurot, samas kui ülejäänud 189 463 euro kasutamise kohta mingeid tõendeid ei esitatud.

37 Hageja esitas aruande kohta selgitused, mis on lisatud sellele aruandele.

38 30. jaanuari 2003. aasta kirjaga teavitas peasekretär hagejat sellest, et võttes arvesse auditi aruannet, peab ta esitama enne järgmist, 10. veebruarile kavandatud juhatuse koosolekut tõendid 189 463 euro suuruse summa kasutamise kohta.

39 6. veebruari 2003. aasta kirjaga esitas hageja tõendid ja täiendavad selgitused.

40 12. veebruaril 2003 võttis juhatus vastu otsuse anda peasekretärile ülesanne määrata kindlaks hageja võla täpne suurus ja nõuda talt selle tagasimaksmist.

41 26. veebruaril 2003 saadetud kirjas teatas peasekretär hagejale, et hageja 6. veebruari 2003. aasta kirjas esitatud tõendite põhjal saab pidada nõuetekohaselt põhjendatuks ainult 12 947 euro suurust summat. Peasekretär keeldus teisi kulusid arvesse võtmast, kuna need ei olnud põhjendatud nõuetekohaste dokumentidega või olid nendes esitatud summad veel saajatele välja maksmata. Selle tulemusena vähendati esialgset summat 176 516 euroni. Peasekretär palus hagejal võtta ühendust parlamendi teenistustega, et kokku leppida tagasimaksmise üksikasjades.

42 Hageja poolt Tribunal de grande instance de Paris' esimesele eeluurimiskohtunikule esitatud taotlus arestitud 200 304 euro tagastamiseks lükati 10. märtsil 2003 määrusega tagasi. Hageja advokaadi esitatud teabe kohaselt on see asi praegu arutusel Euroopa Inimõiguste Kohtus.

43 Pärast seda, kui hageja advokaat oli taotlenud teatud dokumente ja selgitusi, millest osa edastas talle peasekretär 16. aprilli 2003. aasta kirjaga, esitas hageja peasekretäri 26. veebruari 2003. aasta kirja peale 21. aprillil 2003 vaide parlamendiliikmete kulude hüvitamise ja toetuste maksmise eeskirja artikli 27 lõike 2 alusel.

44 Peasekretär vastas 17. juuli 2003. aasta kirjaga hageja esitatud vaidele. Ta leidis, et vaie on tegelikult suunatud juhatus 12. veebruari 2003. aasta otsuse vastu. Peasekretär märkis, et viimati nimetatud otsusega anti talle ja parlamendi

juriidilisele teenistusele ainult juhised, mille tulemuseks võib olla hagejat puudutava otsuse tegemine. Peasekretär teatas ka, et menetlus on alles uurimisjärgus ja et on võimalik, et vastavalt parlamendiliikmete kulude hüvitamise ja toetuste maksmise eeskirja artikli 27 lõikele 2 konsulteeritakse kvestoritega, ning et kuna juhatus ei ole võtnud vastu mitte ühtegi hagejat otseselt mõjutavat otsust, ei ole tal kohustust hinnata vaide sisu.

45 Seejärel esitas hageja muid dokumente, nimelt kutse ilmuda Euskadi autonoomse piirkonna justiits-, tööhõive- ja sotsiaalkindlustuse osakonda seoses lepitusmenetlusega tema kolme assistendi esitatud 50 865,43 euro suuruse saamata jäänud töötasude nõude osas. Lisaks esitas ta 63 308,64 euro suuruse eluasemekulude arve hageja ja tema assistentide majutuskulude eest Brüsselis auditi esemeks olnud perioodi jooksul. Need kulud oli katnud EH/B, kes vastavalt kokkuleppele pidi iga assistendi töötasust kinni pidama kindla summa, 600 eurot. See summa oli ikka veel välja maksmata ja seega võlgneti see EH/B-le.

46 Peasekretär keeldus neid asjaolusid arvesse võtmast. Ta rõhutas 18. detsembri 2003. aasta kirjas esiteks, et hageja ei ole esitanud tõendeid lepitusmenetluse esemeks olevate saamata jäänud töötasude väljamaksmise kohta. Teiseks leidis ta eluasemekulude arvete kohta, et puuduvad dokumendid, mis tõendaksid lepingulise kohustuse olemasolu, mille täitmiseks 63 308,64 euro suurune summa välja maksti ja märkis lisaks, et enamus neist arvetest ei olnud esitatud mitte EH/B, vaid ühe teise isiku nimele.

47 Peasekretär meenutas 28. jaanuari 2004. aasta kirjas hagejale, et tema võlg parlamendile on auditi ning hiljem esitatud ja aktsepteeritud tõendite alusel 176 516 eurot (vt eespool punktid 38 ja 41). Ta teatas, et kuna hageja oli võla

58 155,82 euro ulatuses juba osaliselt tasunud igakuuliste 3 000 euro suuruste maksetena (vt eespool punkt 31), tuleb tal tagastada veel 118 360,18 eurot.

48 Peasekretär täpsustas, et vastavalt parlamendiliikmete kulude hüvitamise ja toetuste maksmise eeskirja artikli 16 lõikele 2 ja artikli 27 lõikele 3 oli ta kohustatud andma korralduse 118 360,18 euro suuruse alusetult makstud summa sissenõudmiseks või vajadusel teha juhatusele vastavalt nimetatud eeskirjade artikli 27 lõike 4 kohane ettepanek peatada ajutiselt hagejale teatud hüvituste maksmine.

49 Peasekretär kuulas hageja ära 9. veebruaril 2004. Selle kohta koostatud protokollis kohaselt kavatses peasekretär teha ettepaneku juhatuse 25. veebruaril 2004 peetava koosoleku jaoks.

50 Peasekretär teatas 24. veebruari 2004. aasta kirjaga hagejale järgmist:

„Vastavalt minu 28. jaanuaril käesoleva aastal saadetud kirjale ja pärast teie ärakuulamist 9. jaanuaril teatan ma siinkohal, et olen vastavalt Euroopa ühenduste üldeelarve suhtes kohaldatavale finantsmäärusele ja parlamendiliikmete kulude hüvitamise ja toetuste maksmise eeskirjale otsustanud pidada parlamendi poolt makstavatest hüvitistest kinni teie poolt võlgnetavad 118 360,18 eurot. Juhatus teavitatakse sellest järgmisel koosolekul [...]”

51 Peasekretäri 24. veebruari 2004. aasta otsus, mis oli lisatud eespool mainitud kirjale (edaspidi „vaidlustatud otsus”) tugineb parlamendiliikmete kulude hüvitamise ja

toetuste maksmise eeskirja artiklitele 16 ja 27 ning finantsmääruse artiklitele 71 ja 73. Vaidlustatud otsuses viidatakse ka 14. jaanuaril 2004 peetud konsultatsioonidele kvestoritega. Parlamendile võlgnetav summa on vaidlustatud otsuse esimese põhjenduse kohaselt 176 576 eurot ja hageja on juba tasunud võlga 58 155,82 euro suuruses summas igakuuliste 3 000 euro suuruste maksetena (vt eespool punkt 47); tagastada on jäänud 118 360,18 eurot. See tuleneb volitatud eelarvevahendite käsutaja 18. veebruaril 2003 antud sissenõudmiskorraldusest nr 92/332 118 360,18 euro suuruse summa kohta.

52 Vaidlustatud otsuse teises põhjenduses märgitakse, et vastavalt parlamendiliikmete kulude hüvitamise ja toetuste maksmise eeskirja artikli 16 lõikele 2 ja artikli 27 lõikele 3 tuleb 118 360,18 euro suurune summa sisse nõuda nende parlamendi liikmele makstavate hüvitistega tasaarvestuse teel, mis on hagejale parlamendiliikme ametikohustuste täitmise seisukohast vähem olulised.

53 Vaidlustatud otsuse resolutiivosa sõnastuse kohaselt:

„1. Euroopa Parlamendi liikme Koldo Gorostiaga Atxalandabaso'le makstavatest hüvitustest peetakse kinni kuni Euroopa Parlamendi ees oleva võla summas 118 360,18 eurot täies ulatuses tasumiseni:

— 50% üldkulude hüvitisest,

— 50% elamiskulude hüvitisest.

2. Juhul, kui Euroopa Parlamendi liikme Koldo Gorostiaga Atxalandabaso ametikohustuste täitmine lõpeb, peetakse kinni tema Euroopa Parlamendi ees oleva võla täies ulatuses tasumiseni:

- ajutine teenistuse katkestamise hüvitis ja

- kõik muud parlamendi liikmele tehtavad maksed.”

54 Hageja esitas 1. märtsi 2004. aasta kirjas vaidlustatud otsuse kohta märkused ja taotles täiendavate dokumentide ja selgituste esitamist ning õigust tutvuda kogu toimikuga, mille alusel tema suhtes langetatud otsused on tehtud.

55 Peasekretär vastas 31. märtsi 2004. aasta kirjaga, milles ta esitas teatud täpsustusi ja teatas, et hagejale antakse õigus tutvuda toimikuga määruse nr 1049/2001 ja Euroopa Parlamendi ja nõukogu 18. detsembri 2000. aasta määruses (EÜ) nr 45/2001 üksikisikute kaitse kohta isikuandmete töötlemisel ühenduse institutsioonides ja asutustes ning selliste andmete vaba liikumise kohta (EÜT 2001, L 8, lk 1, ELT eriväljaanne 13/26, lk 102) asjaomastes sätetes ette nähtud ulatuses.

Menetlus ja poolte nõuded

56 Hageja esitas käesoleva hagi, mis saabus Esimese Astme Kohtu kantseleisse 20. aprillil 2004. Parlament esitas Esimese Astme Kohtu kantseleisse kostja vastuse 29. juunil 2004.

- 57 Hispaania Kuningriik avaldas 13. juulil 2004 Esimese Astme Kohtu kantseleisse esitatud taotlusega soovi astuda käesolevasse menetlusse parlamendi toetuseks. Esimese Astme Kohtu teise koja esimees rahuldas 14. oktoobri 2004. aasta määrusega menetlusse astumise taotluse. Menetlusse astuja esitas oma seisukohad tähtaegselt.
- 58 Ettekandja kohtuniku ettekande põhjal otsustas Esimese Astme Kohus avada suulise menetluse ja pooltel paluti menetlust korraldavate meetmete raames vastata kirjalikult reale küsimustele.
- 59 Pärast poolte ärakuulamist saatis Esimese Astme Kohus asja edasi teisele kojale laiendatud koosseisus.
- 60 Pooled täitsid Esimese Astme Kohtu poolt määratud menetlust korraldavate meetmete nõudeid: hageja 27. mai 2005. aasta kirjaga ja parlament 1. juuni 2005. aasta kirjaga, ning nad esitasid ka teatud dokumente.
- 61 Poolte kohtukõned ja vastused Esimese Astme Kohtu küsimustele kuulati ära 12. septembri 2005. aasta kohtuistungil.
- 62 Hageja palub Esimese Astme Kohtul:

— tühistada vaidlustatud otsus;

— mõista kohtukulud välja parlamendilt.

63 Parlament palub Esimese Astme Kohtul:

- jätta hagi rahuldamata;

- mõista kohtukulud välja hagejalt.

64 Hispaania Kuningriik palub esimese astme kohtul:

- jätta hagi rahuldamata;

- mõista kohtukulud välja hagejalt.

Õiguslik käsitlus

65 Hageja esitab oma nõuete toetuseks kaheksa tühistamisväidet esiteks parlamendi-liikmete kulude hüvitamise ja toetuste maksmise eeskirja rikkumise kohta, teiseks „objektiivsuse ja erapooletuse põhimõtte” rikkumise kohta, kolmandaks võistlevuse põhimõtte ja kaitseõiguse austamise põhimõtte rikkumise kohta, neljandaks otsusest teatamise eeskirjade rikkumise kohta, viiendaks põhjendamiskohustuse rikkumise kohta, kuuendaks võrdse kohtlemise ja mittediskrimineerimise põhimõtte rikkumise kohta, seitsmendaks võimu kuritarvitamise kohta ja kaheksandaks peasekretärile esitatud tõendavate dokumentide hindamisel tehtud vigade kohta.

Esimene väide parlamendiliikmete kulude hüvitamise ja toetuste maksmise eeskirja rikkumise kohta

Poolte argumendid

- 66 Esimene väide koosneb viiest osast. Esimesed kaks on esitatud parlamendiliikmete kulude hüvitamise ja toetuste maksmise eeskirja artikli 27 lõigete 2 ja 4 rikkumise kohta ja kolm järgmist kaitseõiguse, võrdse kohtlemise põhimõtte ja lõpuks parlamendiliikmete kulude hüvitamise ja toetuste maksmise eeskirja artikli 27 lõike 3 rikkumise kohta.
- 67 Hageja märgib parlamendiliikmete kulude hüvitamise ja toetuste maksmise eeskirja artikli 27 lõike 2 rikkumise osas, et pärast tema 21. aprilli 2003. aasta kirja (vt eespool punkt 43), milles ta rõhutas, et tema suhtes on parlamendiliikmete kulude ja hüvitiste eeskirju vääralt kohaldatud, ning arvestades, et tema ja peasekretär ei jõudnud kokkuleppele, oleks selle küsimuse pidanud andma üle kvestoritele nimetatud artikli alusel, et kvestorid teeksid lõpliku otsuse pärast peasekretäri ja vajadusel presidendi või juhatusega konsulteerimist. Vaidlustatud otsuse tegi seevastu peasekretär, kellel puudub selleks pädevus.
- 68 Parlamendiliikmete kulude hüvitamise ja toetuste maksmise eeskirja artikli 27 lõike 4 rikkumise osas väidab hageja, et selle kohaselt on ainult juhatusel õigus võtta vastu otsus parlamendi poolt aluselt makstud summa sissenõudmiseks selle parlamendiliikmele makstavatest hüvitistest kinnipidamise teel.
- 69 Võrdse kohtlemise põhimõtte rikkumise osas väidab hageja, et parlament on toiminud diskrimineerivalt, avaldades nende parlamendiliikmete nimed, kellel on vaidlus institutsiooniga. Samas kui parlament tavaliselt ei avalda sellisel puhul isikuandmeid, ei ole seda praktikat tema osas järgitud. Selles osas rõhutab hageja, et

parlamendi esindus Hispaanias levitas 2003. aasta märtsis pressiülevaadet, mis sisaldas Hispaania ajakirjandusväljaannetes käesoleva asja kohta avaldatud artikleid, mis olid hagejale kahju tekitanud. Selline käitumine on samas ka isikuandmete kaitse sätete ja Euroopa inimõiguste ja põhivabaduste kaitse konventsiooni (EIÕK) artikli 8 rikkumine.

- 70 Parlamendiliikmete kulude hüvitamise ja toetuste maksmise eeskirja artikli 27 lõike 3 rikkumise osas leiab hageja, et erinevalt sellest, mida see säte ette näeb, oli peasekretär kvestoritega eelnevalt konsulteerimata juba 26. veebruaril 2003 tehtud otsuses (vt eespool punkt 41) kindel, et 176 516 euro suurune summa oli makstud alusetult.
- 71 Parlament kinnitab väite esimese kahe osa suhtes, et parlamendiliikmete kulude hüvitamise ja toetuste maksmise eeskirja artikli 16 lõike 2 ja artikli 27 lõigete 2–4 koosmõjust tuleneb, et erinevate hüvitiste maksmisega või kasutamisega seotud vaidluste või puuduste lahendamiseks on kolm erinevat menetlust.
- 72 Parlamendi sõnul kirjeldatakse parlamendiliikmete kulude hüvitamise ja toetuste maksmise eeskirja artikli 27 lõikes 2 esimest menetlust, mis puudutab parlamendiliikmete finantsõiguste kindlaksmääramist ning toetuste ja hüvituste maksmist ja seda järgitakse puudutatud isiku ja institutsiooni arvamuste lahknemise korral. Parlamendi sõnul pöördub parlamendiliige sellisel juhul kõigepealt peasekretäri poole, kes võib tema „kaebuse” rahuldada. Juhul kui pooled kokkuleppele ei jõua, antakse küsimus lahendamiseks edasi kvestoritele, kes teevad otsuse pärast peasekretäriiga konsulteerimist.
- 73 Parlament väidab, et teise menetluse, mida kirjeldatakse artikli 16 lõikes 2 ja artikli 27 lõikes 3, eesmärk on parlamendiliikmele makstud toetuse ja hüvitiste

summade kasutamise tagantjärele kontrollimine ja alusetult makstud summade sissenõudmine. Parlamendi sõnul nõuab peasekretär juhul, kui ta on veendunud, et parlamendi poolt makstavate hüvitiste summad on makstud alusetult (kuna neid ei ole kasutatud parlamendiliikmete kulude hüvitamise ja toetuste maksmise eeskirjaga kooskõlas), need sisse. Artikli 27 lõiget 2 selle menetluse puhul ei kohaldata, kuna selle rakendamine muudab artikli 27 lõigete 3 ja 4 kohaldamise võimatuks, kuna sel juhul oleks välistatud, et lõpliku otsuse teeb peasekretär.

74 Parlamendi sõnul puudutab kolmas menetlus, mis on ette nähtud artikli 27 lõikes 4, erandjuhtumeid, kui juhatus võib ajutiselt peatada parlamendi poolt makstavate hüvitiste maksmise.

75 Parlament viitab samuti finantsmääruse artiklitele 71 ja 73, rõhutades, et sissenõudmise otsus peab oleme tehtud kooskõlas viimatinimetatud määruse sätetega. Parlament viitab ka eelarve täitmise sise-eeskirjade artiklile 5 (vt eespool punkt 15). Selle artikli kohaselt on peasekretärile delegeeritud eelarvevahendite kasutamise üldvolitused. Juhatusel ja kvestoritele seevastu ei ole selles osas antud mitte mingit ülesannet. Parlament märgib, et hageja võla sissenõudmise on teostatud tasaarvestuse teel vastavalt finantsmääruse artikli 73 lõike 1 teisele lõigule (vt eespool punkt 18).

76 Parlament rõhutab, et käesolev kohtuvaidlus puudutab ainult parlamendiliikmete kulude hüvitamise ja toetuste maksmise eeskirja artikli 27 lõikes 3 ette nähtud menetlust ning mitte selle artikli lõikes 2 sätestatud menetlust. Parlament täpsustab ka Esimese Astme Kohtu kirjalikele küsimustele antud vastustes, et on tegelikult pidanud soovitavaks kohaldada kumulatiivselt parlamendiliikmete kulude hüvitamise ja toetuste maksmise eeskirja artikli 16 lõiget 2 ja artikli 27 lõiget 3.

- 77 Seetõttu juhib parlament hageja 21. aprillil 2003. aastal saadetud kirja (vt eespool punkt 67) osas tähelepanu sellele, et ta ei saanud algatada parlamendiliikmete kulude hüvitamise ja toetuste maksmise eeskirja artikli 27 lõikes 2 ette nähtud menetlust, kuna peasekretär ei olnud selleks ajaks veel teinud lõplikku otsust.
- 78 Lisaks väidab parlament, et kohaldatud ei ole ka parlamendiliikmete kulude hüvitamise ja toetuste maksmise eeskirja artikli 27 lõikes 4 ette nähtud menetlust. Järgides parlamendiliikmete kulude hüvitamise ja toetuste maksmise eeskirja artikli 27 lõikes 3 sätestatud menetlust, ei ole parlament kahtluse alla seadnud hagejale makstavaid toetusi ja hüvitusi, vaid on tasaarvestuse teel kasutanud osa neist hüvitistest hageja võlgnetava summa vähendamiseks. Oletades, et parlament oleks parlamendiliikmete kulude hüvitamise ja toetuste maksmise eeskirja artikli 27 lõike 4 alusel hüvitiste maksmise peatanud, ei oleks olnud summasisid, millega oleks saanud tasaarvestada hageja võlga parlamendi ees.
- 79 Parlament väidab, et sellest järeldub, et parlamendiliikmete kulude hüvitamise ja toetuste maksmise eeskirja artikli 27 lõige 4 ei näe ette tasaarvestusmenetlust, vaid sellega antakse parlamendile võimalus avaldada oma liikmetele hüvitiste maksmise ajutise peatamisega survet, kuni parlamendiliige omal algatusel maksab tagasi talle alusetult parlamendi poolt makstavate hüvitistena makstud summad. Parlamendi arvates on tegemist halvasti sõnastatud sättega, mis seetõttu ei toimi.
- 80 Lõpuks leiab parlament, et hageja argumentid isikuandmete kaitse sätete rikkumise kohta on ainetud neid argumente toetavate faktiliste ja juriidiliste asjaolude puudumise tõttu. EIÕK artikli 8 rikkumise osas esitab parlament vastuvõetamatus vastuväite, kuna see väide on esitatud esimest korda repliigis.

- 81 Hispaania Kuningriik ühineb parlamendi argumentidega selles osas, mis puudutab parlamendiliikmete kulude hüvitamise ja toetuste maksmise eeskirja artiklites 16 ja 27 ette nähtud kolme menetlust, ja sellega, et käesoleval juhul on kohaldatud nendest teist menetlust. Seetõttu moodustavad artikli 16 lõige 2 ja artikli 27 lõige 3 vaidlustatud otsuse kohase õigusliku aluse.
- 82 Hispaania Kuningriik esitas kohtuistungil täiendavalt veel mõned kaalutlused seoses tagajärgedega, mis võiksid olla sellel, kui Esimese Astme Kohtus leiab, et parlament oleks pidanud kohaldama kohase õigusliku alusena parlamendiliikmete kulude hüvitamise ja toetuste maksmise eeskirja artikli 27 lõiget 4. Sellisel juhul tooks vaidlustatud otsuse võimalik tühistamine kaasa asja viimise vaidlustatud otsuse tegemisele eelnenud etappi ja annaks võimaluse menetluse nõuetekohaseks läbiviimiseks Hispaania Kuningriik viitab selles osas Esimese Astme Kohtu 15. oktoobri 1998. aasta otsusele kohtuasjas T-2/95: *Industrie des poudres sphériques v. nõukogu* (EÜT 1998, lk II-3939). Hispaania Kuningriigi hinnangul võiks Esimese Astme Kohus juhendada selle otsuse punktist 91 ja otsustada, et kuigi vaidlustatud otsus tuleb sel põhjusel tühistada, ei ole vaja seada kahtluse alla kogu selle otsuse vastuvõtmiseni viinud haldusmenetlust.

Esimese Astme Kohtu hinnang

— Esimese väite kaks esimest osa

- 83 Mis puudutab väite esimest osa parlamendiliikmete kulude hüvitamise ja toetuste maksmise eeskirja artikli 27 lõike 2 rikkumise kohta, siis tuleb tõdeda, et selle sättega nähakse ette menetlus, mis annab kvestoritele pädevuse lahendada kõik parlamendiliikme ja peasekretäri vahel parlamendiliikmete kulude hüvitamise ja toetuste maksmise eeskirja kohaldamisel tekkinud vaidlused. Tegemist on üldsättega, mis puudutab kõiki selle eeskirjaga reguleeritavaid valdkondi (kindlustuspoliisid, keelekursused, pensionid, ravikulud, jne), kui nende kohta ei ole ette nähtud erisätteid. Niisiis võib väita, et tegemist on üldsättega, võrreldes artikli 16 lõikega 2 ja artikli 27 lõigetega 3 ja 4, mis puudutavad täpsemalt vaidlusi alusetult makstud parlamendi

poolt makstavate hüvitiste sissenõudmise üle. Kuna erisätted on olemas, ei kohaldata artikli 27 lõiget 2 alusetult makstud parlamendi poolt makstavate hüvitiste sissenõudmisel (vt analoogia alusel Euroopa Kohtu 12. detsembri 1995. aasta otsus kohtuasjas C-469/93: Chiquita Italia, EÜT 1995, lk I-4533, punkt 61, ja 19. juuni 2003. aasta otsus kohtuasjas C-444/00: Mayer Parry Recycling, EÜT 2003, lk I-6163, punktid 49–57). Seega tuleb esimese väite esimene osa põhjendamatus tõttu tagasi lükata.

- 84 Mis puudutab väite teist osa parlamendiliikmete kulude hüvitamise ja toetuste maksmise eeskirja artikli 27 lõike 4 rikkumise kohta, siis tuleb esmalt täpsustada, et vaidlustatud otsuses on tegelikult kaks osa, ehk ühelt poolt peasekretäri seisukoht, et tema poolt mainitud summad on hagejale makstud alusetult ja need tuleb sisse nõuda, ning teiselt poolt otsus teostada sissenõudmine hagejale makstavate hüvitiste tasaarvestuse teel.
- 85 Käesolev väite osa puudutab ainult vaidlustatud otsuse teise osa õiguspärasust. Selles osas tuleb esiteks uurida, kas see lõige näeb tegelikult ette tasaarvestusmenetlust, ja juhul kui see on nii, siis kas seda menetlust tuleb kohaldada erinormina esmajärjekorras, võrreldes asjaomase eeskirja artikli 16 lõikega 2 ja artikli 27 lõikega 3.
- 86 Esimese Astme Kohus leiab esimese küsimuse osas, et artikli 27 lõige 4 näeb ette tasaarvestusmenetluse. See seisukoht tugineb järgmistele asjaoludele. Esiteks viitab artikli 27 lõige 4 finantsmääruse artiklile 73 ning selle rakenduseeskirjadele. Finantsmääruse artikli 73 lõike 1 teine taane näeb ette iga institutsiooni peaarvepidaja kohustuse summade sissenõudmisel tasaarvestada ühenduse nõuded võlgnike samaväärsete nõuetega, mis viimastel on ühenduste suhtes ja mis on kindlad, kindlasummalised ja kuuluvad maksmisele.

- 87 Lisaks tuleneb finantsmääruse artiklite 71 ja 73 rakendamist käsitlevatest määruse nr 2342/2002 artikli 78 lõike 3 punktides d–f ning artiklitest 83 ja 84, et iga institutsioon nõuab võimaluse korral ühenduse võla sisse eelkõige tasaarvestuse teel, ja pärast sissenõudmise (osalist või täielikku) ebaõnnestumist peab institutsioon alkatama sissenõudmismenetluse teisi õiguslikke vahendeid kasutades (mahaarvamise eelnevalt esitatud tagatisest, sissenõudmise täitmisele pööramine finantsmääruse artikli 72 lõike 2 kohaselt või nõude täitmine kohtu teel).
- 88 Lisaks tuleb tõdeda, et parlamendi tõlgendus, mille kohaselt parlamendiliikmete kulude hüvitamise ja toetuste maksmise eeskirja artikli 27 lõikes 4 antakse institutsioonile võimalus peatada täielikult või osaliselt parlamendiliikmele makstavate hüvitiste maksmine, kuni viimane on omal algatusel tagasi maksnud talle alusetult makstud summad, kasutamata selleks hüvitiste summasid, millele parlamendiliikmel on õigus, aga mille maksmine on peatatud, on vastuolus proportsionaalsuse põhimõttega.
- 89 Esimese Astme Kohus tuletab meelde, et ühenduse õiguse üldpõhimõtete hulka kuuluv proportsionaalsuse põhimõte nõuab, et ühenduse institutsioonide tegevus ei ületaks piiri, mis asjaomaste õigusnormidega seatud legitiimsete eesmärkide saavutamiseks on sobiv ja vajalik, ning juhul, kui on võimalik valida mitme sobiva meetme vahel, tuleb rakendada kõige vähem piiravat meetet, ning tekitatud piirangud peavad olema vastavuses seatud eesmärkidega (vt 14. juuli 2005. aasta otsus kohtuasjas C-41/03 P: Rica Foods v. komisjon, EKL 2005, lk I-6875, punkt 85 ja seal viidatud kohtupraktika).
- 90 Lisaks on proportsionaalsuse põhimõte üks ühenduse õiguse sätete tõlgendamise kriteeriumidest (vt selle kohta Euroopa Kohtu 25. juuli 2002. aasta otsus kohtuasjas C-459/99: MRAX, EKL 2002, lk I-6591, punktid 61 ja 62; Esimese Astme Kohtu

25. märtsi 1999. aasta otsus kohtuasjas T-37/97: *Forges de Clabecq v. komisjon*, EKL 1999, lk II-859, punkt 128, ja 19. juuli 1999. aasta otsus kohtuasjas T-14/98: *Hautala v. nõukogu*, EKL 1999, lk II-2489, punkt 87), mille kohaselt tuleb sätte mitme võimaliku tõlgenduse puhul lähtuda tõlgendusest, mis on kooskõlas asjaomase põhimõttega.

- 91 Käesoleval juhul tähendab parlamendi pakutud tõlgendus sunnimeetmete kohaldamist parlamendiliikme suhtes (talle teatud hüvitiste maksmise peatamine, kuni ta on omal algatusel tagastanud alusetult saadud summad), samal ajal kui finantsmääruse artikli 73 ja selle rakenduseeskirjade kohaselt tasaarvestus on piisav institutsiooni finantshuvide tagamiseks alusetult makstud summa tagasinõudmisel. Selline tõlgendus on vastuolus ka eespool punktis 87 viidatud sätetega, mille kohaselt nõuab iga institutsioon võimaluse korral ühenduse võla sisse pigem tasaarvestuse teel kui teisi õiguslikke vahendeid kasutades. Seega tooks parlamendi pakutud tõlgendus kaasa sellise meetme võtmise, mis võib asetada huvitatud isiku ebaproportsionaalselt raskesse olukorda.
- 92 Samuti ei toeta parlamendi tõlgendust parlamendiliikmete kulude hüvitamise ja toetuste maksmise eeskirja artikli 27 lõike 4 mõisted „ajutiselt” ja „kuni parlamendiliige on talle alusetult makstud summad tagasi maksnud”. Tegelikult on mõiste „ajutiselt” määratlust täpsustatud samas artiklis ja sellega mõeldakse aega, kuni parlamendiliige on talle alusetult makstud summad tagasi maksnud. Mõiste „tagasi maksnud” ei tähenda tingimata maksmist, vaid võib tähendada ka sissenõudmist tasaarvestuse teel, mis on üks vastastikuste nõuete üheaegse lõppemise viis (vt 10. juuli 2003. aasta otsus kohtuasjas C-87/01 P: komisjon v. CCRE, EKL 2003, lk I-7617, punkt 59).
- 93 Lisaks on parlament kohtuistungil suulisele küsimusele vastates kinnitanud, et juhatuse eesmärk oli parlamendiliikmete kulude hüvitamise ja toetuste maksmise

eeskirja artikli 27 lõike 4 vastuvõtmisega kehtestada erisäte sama artikli lõike 3 suhtes, andes parlamendiliikmele, kellelt nõutakse võlga sisse tasaarvestuse teel, teatud menetluslikke tagatisi.

- 94 Lisaks sedastab Esimese Astme Kohus, et 14. jaanuari 2004. aasta kvestorite ja peasekretäri koosoleku protokollist (mille parlament esitas Esimese Astme Kohtu nõudel) nähtub, et artikli 27 lõigete 3 ja 4 kohaldamise tingimused on täidetud, et lõpliku otsuse teeb juhatus ja et peasekretäril paluti kuulata ära hageja enne juhatusele artiklis 27 lõikes 4 viidatud ettepaneku tegemist.
- 95 Esimese Astme Kohus rõhutab seoses parlamendiliikmete kulude hüvitamise ja toetuste maksmise eeskirja artikli 16 lõike 2, artikli 27 lõike 3 ja artikli 27 lõike 4 omavaheliste seoste eripäraga, et viimati nimetatud artikkel täpsustab menetlust, mis on ette nähtud juhaks, kui otsustatakse kohaldada sellist sissenõudmisviisi (tasaarvestust), mis puudutab parlamendiliikmele selleks makstavaid hüvitisi, et ta saaks tulemuslikult täita oma esindusülesandeid, tagades selle, et tal on võimalik oma ametikohustusi tõhusalt täita. Seetõttu näeb see säte ette rea menetluslikke ja materiaalõiguslikke tagatisi (eelnev konsulteerimine kvestoritega, otsuste tegemise delegeerimine kollektiivsele organile, käesoleval juhul juhatusele, parlamendiliikme ametikohustuste tulemusliku täitmise ja institutsiooni nõuetekohase toimimise tagamine ja lõpuks asjaomase parlamendiliikme eelnev ära kuulamine). Kuna see säte puudutab ühe või mitme alusetult makstud hüvitise teatud sissenõudmisviisi, tuleb seda käsitleda erinormina parlamendiliikmete kulude hüvitamise ja toetuste maksmise eeskirja artikli 16 lõike 2 ja artikli 27 lõike 3 suhtes, millist käsitlust õigustab ka selle sätte asetamine viimatimainitud lõike järele.
- 96 Parlamendiliikmete kulude hüvitamise ja toetuste maksmise eeskirja artikli 27 lõike 4 alguses esinevat sõna „erandjuhtudel” tuleb mõista nii, et tasaarvestust ei saa kasutada enne, kui eelnevas punktis sätestatud tagatisi ei ole arvesse võetud.

- 97 Esimese Astme Kohus leiab, et kui parlament 2003. aasta veebruaris muutis parlamendiliikmete kulude hüvitamise ja toetuste maksmise eeskirja, lisades sellesse uue lõike 4, soovis parlament sellega määrata, et kui parlamendiliikmelt võla sissenõudmine toimub tasaarvestuse teel nende parlamendi poolt makstavate hüvitiste arvel, millele tal on õigus, siis võib seda teha ainult selle artikli lõikes 4 ettenähtud menetluse kohaselt. Kuna peasekretäri puudub pädevus otsustada asjaomase tasaarvestuse üle, kui tal ei ole selleks artikli 27 lõikes 4 ettenähtud menetluse kohast juhatuse volitust, siis tuleb vaidlustatud otsus tühistada selles osas, milles nähakse ette selline tasaarvestus.
- 98 Mis puudutab Hispaania Kuningriigi märkusi võimaluse kohta selle vea parandamiseks, siis leiab Esimese Astme Kohus, et EÜ artikli 233 kohaselt ei ole tema pädevuses otsustada, kuidas institutsioon peab täitma kohtuotsuse, millega akt osaliselt või täielikult tühistatakse. Asjaomane institutsioon peab ise võtma vajalikud meetmed tühistamishagi suhtes tehtud kohtuotsuse täitmiseks. (Esimese Astme Kohtu 27. jaanuari 1998. aasta otsus kohtuasjas T-67/94: Ladbroke Racing v. komisjon, EKL 1998, lk II-1, punkt 200).
- 99 Seega tuleb vaidlustatud otsus tühistada osas, milles nähakse ette asjaomase summa sissenõudmine tasaarvestuse teel.
- 100 Esimese Astme Kohus leiab seetõttu, et teiste hagi põhjenduseks esitatud väidete põhjendatust tuleb hinnata niivõrd, kui need puudutavad seda, kas hagejal on kohustus parlamendile tagasi maksta vaidlustatud otsuses määratud summa.

— Esimese väite kolmas, neljas ja viies osa

101 Kolmandat osa kaitseõiguse rikkumise kohta tuleb hinnata koos kolmanda väitega.

102 Võrdse kohtlemise põhimõtte rikkumise kohta seoses sellega, et on avaldatud nende parlamendiliikmete nimed, kellel on parlamendiga vaidlus, ja isikuandmete kaitse sätete rikkumise kohta (vt eespool punkt 69) piisab, kui tõdeda, et hageja ei ole viidanud eraldi ühelegi konkreetsele parlamendi toimingule, millest tuleneks selline rikkumine, ei andmetele, mida väidetavalt edastati ega selliste andmete edastamise ja vaidlustatud otsuse vahelistele seostele. Käesoleva asja kohta avaldatud artikleid sisaldava pressiulevaate levitamine ei ole toiming, mis oleks seotud vaidlustatud otsusega. Lisaks võib tõdeda, et asjaomaste artiklite autoritest ei olnud keegi parlamendiga seotud. Seega tuleb esimese väite kolmas osa tagasi lükata.

103 Lõpuks tuleb käesoleva väite osa parlamendiliikmete kulude hüvitamise ja toetuste maksmise eeskirja artikli 27 lõike 3 rikkumise kohta, mille kohaselt oli peasekretär kvestoritega eelnevalt konsulteerimata juba 26. veebruaril 2003 tehtud otsuses kindel, et 176 516 euro suurune summa oli makstud alusetult (vt eespool punkt 70), tagasi lükata vastuvõetamatuse tõttu Esimese Astme Kohtu kodukorra artikli 44 lõike 1 punkti c alusel ja artikli 48 lõike 2 esimese lõigu alusel. Hageja esitab selle väite ainult oma repliigi punktides 30–32, samas kui faktilisi asjaolusid (juhatuse 12. veebruari 2003. aasta otsus ja peasekretäri 26. veebruari 2003. aasta kiri) selle toetuseks menetluse jooksul esitatud ei ole.

Teine väide „objektiivsuse ja erapooletuse põhimõtte” rikkumise kohta

Poolte argumendid

- 104 Hageja väidab esiteks, et ei ole normistikku, mis tagaks juhatuse objektiivsuse ja erapooletuse parlamendi fraktsioonide avaldatava mõju ja surve korral.
- 105 Hageja väidab samuti, et käesolev vaidlus on seotud Baski iseseisvust taotlevate rühmituste ja eelkõige EH/B poliitilise tegevuse kriminaliseerimise kampaaniasse, mis algatati 2002. aastal ühel pressikonverentsil, mille andsid parlamendi fraktsioonide ja Hispaania poliitiliste parteide pressiesindajad, kes avaldasid survet, et institutsioon algataks uurimise.
- 106 Hageja esitab mitmeid asja poliitilisele taustale viitavaid ajakirjandusväljaannete artikleid. Ta rõhutab, et need parlamendi liikmed, kes ei ole juhatuse liikmed, on saanud konfidentsiaalseid andmeid ja esitanud teda kahjustavaid kommentaare, samas, kui tema ei teadnud juhatuse 12. veebruari 2003. aasta otsuse sisu. Hageja viitab samuti parlamendi kolme asepresidendi tema vastu suunatud seisukohavõtudele ja sõnalistele rünnakutele.
- 107 Hageja väitel olid parlamendi kolme hispaanlasest asepresidendi surve tõttu kõik juhatuse liikmed kõhelnud seisukoha võtmisel, millest oleks võinud välja lugeda tema toetamist või isegi erapooletust tema suhtes.

108 Parlament rõhutab, et esiteks ei ole juhatus teinud mitte ühtegi hagejat mõjutavat otsust ja teiseks ei näita hageja, kuidas tema etteheited seonduvad vaidlustatud otsusega.

Esimese Astme Kohtu hinnang

109 Tuleb sedastada, et hageja etteheited on suunatud juhatuse toimingute vastu ja mitte vaidlustatud otsuse vastu, mille tegi peasekretär. Sellest tulenevalt ei saa tema väited mõjutada vaidlustatud otsuse seaduslikkust (vt 30. septembri 2003. aasta otsus liidetud kohtuasjades T-191/98, T-212/98–T-214/98: Atlantic Container Line jt v. komisjon, EKL 2003, lk II-3275, punkt 471).

110 Kuigi juhatus on võtnud vastu otsuseid kogu haldusmenetluse jooksul, ei kujuta mitte ükski nendest vaidlustatud otsuse õiguslikku põhjendust. Seetõttu ei saa hageja tugineda vaidlustatud otsuse puhul tühistamisväitena neile väidetavatele eeskirjade eiramisele, mis võiksid mõjutada juhatuse otsust.

111 Igal juhul ei ole põhjendatud väide, mis puudutab normistiku puudumist, mis tagaks juhatuse objektiivsuse ja erapooletuse, kuna kohtupraktikast tuleneb, et ühenduse õigusest tulenevate tagatiste hulka haldusmenetluses kuulub eelkõige hea halduse põhimõte, millega on seotud pädeva institutsiooni kohustus hinnata hoolikalt ja erapooletult kõiki asjaga seotud asjaolusid (Euroopa Kohtu 21. novembri 1991. aasta otsus kohtuasjas C-269/90: Technische Universität München, EKL 1991, lk I-5469, punkt 14; Esimese Astme Kohtu 24. jaanuari 1992. aasta otsus kohtuasjas T-44/90:

La Cinq v. komisjon, EKL 1992, lk II-1, punkt 86, ja 11. septembri 2002. aasta otsus kohtuasjas T-70/99: Alpharma v. nõukogu, EKL 2002, lk II-3495, punkt 182). Seega oleks hageja pidanud esitama tõendid selle kohta, et seda põhimõtet on rikutud, mida ta teinud ei ole.

- 112 Esimese Astme Kohus leiab, et eespool punktides 105 ja 106 esitatud hageja väited ei ole asjakohased, kuna nad viitavad sellisele kolmandate isikute (Hispaania ametiasutused, Hispaania poliitiliste parteide esindajad, parlamendifraktsioonide pressiesindajad, Euroopa Parlamendi liikmed ja ajakirjandus) tegevusele, millel, et ole mingit seost vaidlustatud otsusega. Juhatuse asepresidendi suhtes esitatud etteheited ei ole samuti asjakohased, kuna juhatuse otsused ei kujuta endast vaidlustatud otsuse alust, eelkõige kuna see otsus on tehtud parlamendil hageja vastu oleva nõude olemasolu ja suuruse kohta. Järelikult tuleb teine väide tagasi lükata.

Kolmas väide võistlevuse ja kaitseõiguse austamise põhimõtete rikkumise kohta

Poolte argumendid

- 113 Hageja väitel ei ole ta saanud kvestoritele esitatud ettekannet, mille koostas juhatuse 8. aprillil 2002 antud volituse alusel peasekretär. Peasekretär keeldus samuti võimaldamast tal tutvuda toimikuga, mille alusel juhatuse tegi 12. veebruari 2003. aasta otsuse. Samuti ei ole hagejale teatatud kvestoritega 14. jaanuaril 2004 konsulteerimise tulemusi. Kuna kvestoritega konsulteeriti enne 9. veebruari 2004, ei olnud neil võimalik arvestada hageja selleks kuupäevaks esitatud märkustega. Lõpuks ei esitanud parlament hagejale ei juhatuse koosolekute täielikku protokolliga ega juhatuse hääletustulemusi meetmete võtmise üle otsustamisel.

- 114 Peasekretäri viidatud määruse nr 1049/2001 artikli 4 lõike 3 osas teatab hageja, et parlament ei ole tõendanud, kuidas asjaomastele dokumentidele juurdepääsu andmine oleks oluliselt kahjustanud institutsiooni otsustamisprotsessi, konfidentsiaalsust, ameti- või ärisaladust, nagu viidatud sättes eeldatakse.
- 115 Hageja arvates on parlament teinud õigusliku vea, pidades teda „avalikkuse” hulka kuuluvaks „kolmandaks isikuks”, nii nagu see on määratletud määruses nr 1049/2001. Kuna hageja on otseselt „andmesubjekt”, siis on ta asja „osapool”.
- 116 Parlament väidab, et juhatus ei võtnud 12. veebruaril 2003 hageja kohta vastu mitte mingisugust otsust ja seetõttu ei saa eksisteerida selle otsuse aluseks olevat toimikut. Parlamendi keeldumist hageja taotluse rahuldamisest põhjendades on peasekretär siiski viidanud määruse nr 1049/2001 artikli 4 lõikele 3 ja eelkõige sellele, et parlament ei ole veel teinud lõplikku otsust.
- 117 Hageja 1. märtsil 2004 esitatud taotluse kohta teise toimikuga tutvumiseks leiab parlament, et seda ei ole kunagi tagasi lükatud ja et hagejal on alati võimalik seda õigust kasutada, nagu talle ka 31. märtsi 2004. aasta kirjaga (vt eespool punkt 55) teatati.

Esimese Astme Kohtu hinnang

- 118 Kaitseõiguse tagamise üldpõhimõtte kohaselt peab isikul, kelle vastu ühenduse institutsioon on esitanud etteheiteid, olema võimalus võtta seisukoht kõigi dokumentide kohta, millele institutsioon kavatseb tema vastu tugineda. Juhul, kui talle ei ole sellist võimalust antud, ei saa dokumentidele, millele ei antud juurdepääsu, tõendusmaterjalina tugineda. Siiski oleks sellel, et teatud institutsiooni kasutatud dokumendid jäetakse kõrvale, tähendus ainult siis, kui etteheidet ei saaks tõendada muul viisil kui ainult neile dokumentidele viitades (Euroopa Kohtu 18. novembri 1999. aasta otsus kohtuasjas C-191/98 P: Tzoanos v. komisjon, EKL 1999, lk I-8223, punkt 34; Esimese Astme Kohtu 3. juuli 2001. aasta otsus liidetud kohtuasjades T-24/98 ja T-241/99: E v. komisjon, EKL AT 2001, lk I-A-149 ja II-681, punkt 92). Esimese Astme Kohus peab uurima, kas hageja poolt viidatud dokumentidele juurdepääsu andmisest keeldumine võis mõjutada menetluse käiku tema kahjuks ja vaidlustatud otsuse sisu (eespool viidatud kohtuotsus E v. komisjon, punkt 93).
- 119 Lisaks ei saa Esimese Astme Kohus haldusmenetluses tehtud otsuse peale esitatud hagi hindamisel määrata menetlust korraldavaid meetmeid ja korraldada toimikuga tervikuna tutvumist, et hinnata, kas dokumendile juurdepääsu andmisest keeldumine võib kahjustada hageja kaitset (Euroopa Kohtu 7. jaanuari 2004. aasta otsus liidetud kohtuasjades C-204/00 P, C-205/00 P, C-211/00 P, C-213/00 P, C-217/00 P ja C-219/00 P: Aalborg Portland jt v. komisjon, EKL 2004, lk I-123, punkt 102).
- 120 Menetlust korraldavate meetmete raames on parlament esitanud kvestoritega 14. jaanuaril 2004 peetud konsultatsioonide protokoll. Hageja ei ole omalt poolt esitanud mitte ühtegi märkust selle kohta, kuidas selle dokumendi esitamata jätmine võis kahjustada tema kaitset ja mõjutada haldusmenetlusest talle ebasoodsalt. Ainus hageja esitatud etteheide selle protokoll kohta on see, et vastupidiselt sellele, mis peasekretär esitas kvestoritele selle konsultatsiooni käigus, ei ole ta kunagi

nõustunud parlamendi väitega, et asjaomane summa on talle makstud alusetult, vaid vastupidi, on sellele alati vastu vaieldud. Selles osas piisab meenutamisest, et vaidlustatud otsus ei tugine sellele, mida hageja on möönnud, vaid auditi tulemustele ja nendel tõendavatele dokumentidele, mille hageja hiljem esitas (vt eespool punktid 39 ja 41). Selles osas piisab, kui märkida, et kvestoritega konsulteerimine ei ole siduv peasekretäri jaoks, kes on institutsiooni eelarvevahendite käsutaja, sellise nõude tuvastamisel, mis põhineb dokumentide puudumisel parlamendi poolt makstavate hüvitiste parlamendiliikmete kulude hüvitamise ja toetuste maksmise eeskirja kohase kasutamise kohta. Sellest tulenevalt ei riku kvestoritega 14. jaanuaril 2004 peetud konsultatsioonide protokollile juurdepääsu andmisest keeldumine hageja kaitseõigust.

121 Lisaks tuleneb kohtupraktikast, et juhul kui asjaomane institutsioon väidab, et dokumenti, millele soovitakse juurdepääsu, ei ole olemas, siis eeldatakse, et seda ei eksisteeri. Tegemist on siiski lihtsalt oletusega, mille hageja võib ümber lükata kõigi asjakohaste ja kooskõlas olevate argumentide alusel (vt Esimese Astme Kohtu 25. oktoobri 2002. aasta otsus kohtuasjas T-5/02: Tetra Laval v. komisjon, EKL 2002, lk II-4381, punkt 95 ja seal viidatud kohtupraktika).

122 Vastuses Esimese Astme Kohtu kirjalikele küsimustele kinnitas parlament, et peasekretär ei koostanud pärast 8. aprilli 2002. aasta otsuse tegemist kvestoritele mingit ettekannet. Kuna hageja ei ole esitanud asjakohaseid ja omavahel kooskõlas olevaid tõendeid selle kinnituse kahtluse alla seadmiseks, siis tuleb tema argumentatsioon tagasi lükata.

123 Esimese Astme Kohtu kirjalikele küsimustele esitatud parlamendi vastuse kohaselt ei ole samuti olemas toimikut, mille alusel juhatus olevat 12. veebruaril 2003. aastal

otsuse teinud. Hageja ei ole esitanud põhjendusi, mis seaksid selle parlamendi kinnituse kahtluse alla.

- 124 Seoses hageja etteheitega, et tema selgitused kuulati ära pärast seda, kui peasekretär konsulteeris kvestoritega, mistõttu viimased ei saanud arvestada tema märkustega, tuleb meenutada, et kuna peasekretär ei ole seotud kvestoritega konsulteerimise tulemustega, kui ta otsustab, milliseid tagajärjed on tõendavate dokumentide puudumisel, siis asjaolu, et hageja kuulati ära pärast asjaomast konsulteerimist, ei riku kaitseõigust.
- 125 Mis puutub hageja argumentidesse selle kohta, et talle jäeti esitamata juhatuse koosolekute aruanne ja juhatuse hääletustulemused, siis tuleb sedastada, et vastavad dokumendid ei oma asjas tähtsust, kuna nad ei ole seotud vaidlustatud otsusega, mistõttu hageja ei saa tulemuslikult tugineda esitamata jätmisele (vt eespool punktis 119 viidatud otsus kohtuasjas Aalborg Portland jt v. komisjon, punkt 126). Seetõttu tuleb kolmas väide tagasi lükata.

Neljas väide otsusest teatamise eeskirjade rikkumise kohta

Poolte argumendid

- 126 Hageja väidab, et 12. veebruari 2003. aasta otsusest, millega anti peasekretärile volitus, ei teatatud talle enne kui tema nõudmisel. Hageja märgib samuti, et talle ei

ole esitatud otsust, mis tehti kvestoritega 14. jaanuaril 2004 peetud konsultatsioonide tulemusel.

127 Hageja teatab, et institutsioonide kohustus teavitada asjaomast isikut igast otsusest, mis mõjutab tema õigusi või huve, ning ära märkida vaidlustamise võimalused ning nende kasutamise tähtajad, tuleneb ühenduse õiguse üldpõhimõtetest ja juhendist Euroopa Parlamendi ametnike ja muude teenistujate kohustuste kohta (EÜT 2000, C 97, lk 1; edaspidi „käitumisjuhis“). Ta märgib, et selle akti III osa punkti A alapunkti 6 kohaselt „[j]uhul, kui otsus on vaidlustatav, peab sellele olema selgelt viidatud koos kogu selle otsuse vaidlustamiseks vajaliku teabega”.

128 Parlament märgib, et kuna tegelik hagejat puudutav 12. veebruari 2003. aasta otsus puudub, siis ei olnud teda vaja millestki teavitada, seega ka mitte tähtaegadest ega vaidlustamise võimalustest. Mis puudutab käitumisjuhist, siis esitab parlament hageja argumentatsiooni osas vastuvõetamatuse vastuväite, kuna see on esitatud esimest korda alles tema repliigis. Lisaks on vastav kohustus viidata tähtaegadele ja vaidlustamise võimalustele (millele parlament vastu vaidleb) täielikult täidetud peasekretäri 16. aprilli 2003. aasta ja 31. märtsi 2004. aasta kirjadega (vt eespool punktid 43 ja 55). Parlament leiab ka, et viidatud käitumisjuhise punkt puudutab vaid institutsiooni suhteid kodanikega, mitte suhteid oma liikmetega.

Esimese Astme Kohtu hinnang

129 Juhatuse 12. veebruari 2003. aasta otsuse osas piisab tõdemisest, et see ei kujuta endast ei vaidlustatud otsust ega selle õiguslikku alust, ning et see on igal juhul

hagejale teatavaks tehtud 20. veebruari 2003. aasta faksiga. Järelikult ei oma tähtsust asjaolu, et see teavitamine toimus alles hageja nõudel.

- 130 Kvestoritega 14. jaanuaril 2004 peetud konsultatsioonide tulemustest teatamisega seoses esitatud etteheide on samasugune kui etteheide, millele tugineti väites kaitseõiguse rikkumise kohta, mis on juba tagasi lükatud.
- 131 Lõpuks, mis puudutab tähtaegadele ja vaidlustamise võimalustele viitamist vaidlustatud otsuses, siis tuleb rõhutada, et mitte ükski konkreetne ühenduse õiguse säte ei kehtesta institutsioonidele üldist kohustust teavitada õigusakti adressaati võimalikest õiguskaitsevahenditest ega nende kasutamise tähtaegadest (Euroopa Kohtu 5. märtsi 1999. aasta määrus kohtuasjas C-153/98 P: Guérin automobiles v. komisjon, EKL 1999, lk I-1441, punktid 13 ja 15, ning Esimese Astme Kohtu 24. veebruari 2000. aasta otsus kohtuasjas T-145/98: ADT Projekt v. komisjon, EKL 2000, lk II-387, punkt 210). Seoses käitumisjuhise vastuvõtmisega institutsiooni poolt enesele võetud kohustustega võib asjaolu, et vaidlustatud otsuses on jäetud viitamata õiguskaitsevahenditele, kahtlemata tähendada sellest käitumisjuhise tulenevate kohustuste rikkumist (vt analoogia alusel Esimese Astme Kohtu 21. märtsi 2002. aasta määrus kohtuasjas T-218/01: Laboratoire Monique Rémy v. komisjon, EKL 2002, lk II-2139, punkt 25). Sellise kohustuse järgimata jätmine ei kujuta endast siiski sellist menetlusnormide rikkumist, mis mõjutaks vaidlustatud otsuse õiguspärasust. Seetõttu tuleb neljas väide tagasi lükata.

Viies väide põhjendamiskohustuse rikkumise kohta

Poolte argumendid

- 132 Hageja väidab, et vaidlustatud otsus ei ole piisavalt põhjendatud, kuna selles ei näidata, miks tõendavad dokumendid, mida ta on peasekretärile kogu menetluse

vältel esitanud, ei ole kooskõlas parlamendiliikmete kulude hüvitamise ja toetuste maksmise eeskirjaga. Hageja rõhutab samuti, et teatud võlgade maksmine ei ole võimalik enne, kui Prantsuse ametivõimude arestitud summad on talle tagastatud. Selle tõttu ei ole piisavalt põhjendatud nõue esitada dokumendid, mis tõendavad, et ta on oma kohustused täitnud, kuna kohustuste olemasolu ei ole vaidlustatud.

- 133 Parlamendi arvates on vaidlustatud otsuses esitatud tagasimaksmisele kuuluv summa, tagasimaksmise põhjus ning nimetatud summa arvutamise alused. Lisaks meenutab parlament, et üldiselt on põhistamisnõuded väiksemad siis, kui asjassepuutuv isik on olnud otsuse väljatöötamise menetlusega tihedalt seotud ning vaidlustatud otsuses viidatud ja talle esitatud auditi aruande alusel on ta kursis põhjustega, miks institutsioon leidis, et ta ei saa vaidlusaluseid kulutusi katta oma eelarvest.

Esimese Astme Kohtu hinnang

- 134 Tuleb meenutada, et põhjendus peab olema vastavuses asjaomase akti olemusega ja sellest peavad selgelt ja ühemõtteliselt ilmnema vaidlustatud akti andnud asutuse kaalutlused nii, et huvitatud isikud saavad teada võetud meetmete põhjendused ning pädeval kohtul on võimalik kontrollida nende seaduslikkust (vt 6. juuli 2000. aasta otsus kohtuasjas C-289/97: Eridania, EKL 2000, lk I-5409, punkt 38, ja 14. märtsi 2002. aasta otsus kohtuasjas C-340/98: Itaalia v. nõukogu, EKL 2002, lk I-2663, punkt 58).
- 135 Teisalt võidakse otsust pidada piisavalt põhjendatuks, kui selles viidatakse hagejale edastatud auditi aruandele (vt 24. aprilli 1996. aasta otsus liidetud kohtuasjades T-551/93, T-231/94–T-234/94: Industrias Pesqueras Campos jt v. komisjon, EKL 1996, lk II-247, punktid 142–144, ja 17. septembri 2003. aasta otsus kohtuasjas

T-137/01: Stadtsporthverband Neuss v. komisjon, EKL 2003, lk II-3103, punktid 52–58).

- ¹³⁶ Käesoleval juhul viidatakse vaidlustatud otsuses nimelt 2002. aasta detsembris läbi viidud auditile. Hagejale edastati koopia auditi aruandest parlamendi finantsala peadirektori 9. jaanuari 2003. aasta kirjaga. Hageja esitas selle aruande kohta kirjalikud märkused (vt eespool punktid 34 ja 37). Samuti viidatakse vaidlustatud otsuses tõenditele, mis hageja pärast auditit esitas, ning igakuistele 3 000 euro suurustele maksetele 58 155,82 euro suuruse võla tagasimaksmiseks. Seega tuleb otsesest viidet hagejale esitatud auditi aruandele pidada vaidlustatud otsuse põhjendamisnõuete osas piisavaks (eespool punktis 135 viidatud kohtuotsus *Industrias Pesqueras Campos jt v. komisjon*, punkt 144).
- ¹³⁷ Lisaks on hageja olnud tihedalt seotud vaidlustatud otsuse väljatöötamise menetlusega ja on tänu auditi aruandele ning tõendavatele dokumentidele, mille ta ise esitas parlamendile, kursis faktiliste asjaoludega, millele peasekretär tugines täpse võlasumma kindlaksmääramisel (vt eespool punktid 37, 39, 41 ja 51).
- ¹³⁸ Argumendid, et teatud tõendavaid dokumente ei ole arvesse võetud, ei ole seotud põhjenduse olemasolu ega piisavusega, vaid selle põhjendatusega seoses vaidlustatud otsuse sisulise seaduslikkusega (vt selle kohta 22. märtsi 2001. aasta otsus kohtuasjas C-17/99: *Prantsusmaa v. komisjon*, EKL 2001, lk I-2481, punkt 35) ning seetõttu tuleb neid hinnata koos kaheksanda väitega. Järelikult tuleb viies väide tagasi lükata.

Kuues väide võrdse kohtlemise ja mittediskrimineerimise põhimõtte rikkumise kohta

Poolte argumendid

- 139 Hageja rõhutab, et kuigi teda ei ole süüdistatud sellises rikkumises nagu need, mida eelkõige kontrollikoda tavaliselt tuvastab, on tema osas võetud meetmed enneolematud. Hageja leiab, et see tähendab võrdse kohtlemise ja mittediskrimineerimise põhimõtte rikkumist.
- 140 Parlament vastab, et peasekretär uurib võimalikke või olemasolevaid rikkumisi ning alusetult makstud summasid on juba sisse nõutud.

Esimese Astme Kohtu hinnang

- 141 Kohtupraktikast tuleneb, et võrdse kohtlemise põhimõtte järgimisel tuleb arvestada seaduslikkuse põhimõttega, mille kohaselt ei saa keegi enda nõude toetuseks tugineda kellegi teise huvides toime pandud õigusvastasele teole (9. oktoobri 1984. aasta otsus kohtuasjas 188/83: Witte v. parlament, EKL 1984, lk 3465, punkt 15; 4. juuli 1985. aasta otsus kohtuasjas 134/84: Williams v. kontrollikoda, EKL 1985, lk 2225, punkt 14, ja eespool punktis 134 viidatud kohtuotsus Itaalia v. nõukogu, punktid 87–93).
- 142 Isegi kui oletada, et hageja esitatud etteheited seoses teiste parlamendiliikmete huvides toime pandud õigusvastaste tegudega parlamendi poolt makstavate hüvitiste kasutamise järelevalve ebapiisavuse või puudumise tõttu on põhjendatud, ei saa hageja sellele tugineda. Seega tuleb kuues väide tagasi lükata.

Seitsmes väide võimu kuritarvitamise kohta

Poolte argumendid

- 143 Hageja väitel on käesoleval juhul objektiivsete, asjakohaste ja omavahel kooskõlas olevate tõendite alusel selge, et juhatus algatas menetluse ainult poliitilistel põhjustel kahe Hispaania poliitilise fraktsiooni pressiesindajate surveel. Väidetavalt nõudsid mainitud isikud kolmelt Hispaania asepresidendilt juhatuses hageja vastu tegutsemist.
- 144 Parlament vastab, et ei ole olemas hageja suhtes tehtud otsust ja seetõttu on hageja esitatud argumentatsioon ainetu. Lisaks oli parlamendi käsutuses olevate tõendite alusel uurimise algatamine põhjendatud.

Esimese Astme Kohtu hinnang

- 145 Kohtupraktika kohaselt on akt antud volitusi ületades vaid juhul, kui objektiivsete, asjakohaste ja omavahel kokkusobivate tõendite põhjal selgub, et õigusakt on vastu võetud eranditult või peamiselt muu eesmärgi saavutamiseks kui see, millele viidati, või asutamislepingus spetsiaalselt antud juhu asjaolude jaoks ette nähtud menetluse vältimiseks. (Euroopa Kohtu 13. novembri 1990. aasta otsus kohtuasjas C-331/88: Fedesa jt, EKL 1990, lk I-4023, punkt 24, ja 14. mai 1998. aasta otsus kohtuasjas C-48/96 P: Windpark Groothusen v. komisjon, EKL 1998, lk I-2873, punkt 52).

- 146 Hageja ei ole selliseid tõendeid esitanud. Tuleb meenutada, et hageja oli saanud arestimishetkeks parlamendi poolt makstavaid hüvitisi 495 891,31 euro suuruse summa ulatuses. See, et märkimisväärne osa (200 304 eurot) sellest summast, mis hageja sõnul on saadud parlamendilt, on arestitud, võib ainult äratada kahtlusi, kas märkimisväärset osa hagejale makstud toetustest ja hüvitistest on kasutatud kooskõlas parlamendiliikmete kulude hüvitamise ja toetuste maksmise eeskirjaga. Uurimise algatamine oli seega põhjendatud. Seetõttu tuleb seitsmes väide tagasi lükata.

Kaheksas väide vigade kohta peasekretärile esitatud tõendavate dokumentide hindamisel

Poolte argumendid

- 147 Hageja väidab, et parlament on teinud ilmse kaalutusvea, jättes arvesse võtmata asjaolu, et hageja ei saanud esitada oma teatud raamatupidamisandmeid varahoidja kinnipidamise ja mitmete raamatupidamisdokumentide võetuse ning samuti 200 304 euro suuruse summa arestimise tõttu. See summa oli hageja väiteil saadud ainuüksi parlamendilt.
- 148 Hageja arvates on samuti kaalutusveaga tegemist ka seetõttu, et keelduti arvesse võtmast mitmeid kulude kategooriaid, põhjendamata, miks need ei vasta parlamendiliikmete kulude hüvitamise ja toetuste maksmise eeskirjale. Kulud, mille kohta peasekretäri arvates ei ole esitatud nõuetekohaseid raamatupidamisdokumente, võidakse arvesse võtta ühtse summamana hindamisel. Hageja viitab selles osas oma 6. veebruaril 2003 peasekretärile saadetud kirjale (vt eespool punkt 39), mis

sisaldas uut arvestust, mille kohaselt sekretariaaditoetusena põhjendatult saadud hüvitis oli 191 860 eurot, st 138 741 euro ulatuses põhjendatud sellele kirjale lisatud dokumentide alusel, lisaks 53 119 eurole, mis oli juba põhjendatud auditi alusel, mistõttu parlamendile tagasi makstav summa oli 50 722 eurot.

149 Hageja leidis täpsemalt, et peasekretär oleks pidanud arvestama väljamaksmata palkadega (67 340 eurot) ja kinnipidamata sotsiaalmaksuga (26 054 eurot) seotud summasid, kuna need võlad makstakse ära, kui arestitud summa tagastatakse. Lisaks vaidlustab hageja parlamendi keeldumise võtta arvesse isiklike kulude kogusummat (27 600 eurot), kuigi neid summasid on võimalik tõendada teiste vahenditega, ning kulutusi mobiiltelefonile, mis on välja arvestatud ekstrapoleerimise teel (4 800 eurot).

150 Samuti on hageja arvates kaalutusviga keeldumine võtta arvesse tervet rida dokumente ja arveid, mis on seotud hageja ja tema assistentide eluasemekuludega summas 63 308,64 eurot, ning saamata jäänud töötasusid, mis ta võlgneb San Sebastiáni töövaidluskomisjoni otsusega (50 865,43 eurot, vt eespool punkt 45).

151 Hageja täpsustas suulisel kohtuistungil, et Gorrotxategi valduses oli 100 000 eurot arestitud 200 304 eurost, kuna Gorrotxategi oli talle selle summa ette maksnud selleks, et ta saaks täita oma kohustused oma assistentide osas. Lisaks makstakse arestitud summast San Sebastiáni vaidluskomisjoni otsusega tema assistentidele võlgnetav summa.

- 152 Parlament märgib esiteks, et hageja palvel koostatud tõendis (vt eespool punktid 32 ja 33) on loetletud ainult väljamaksed, mis parlamendi poolt makstavate hüvitiste raames on tehtud hageja pangaarvele ja makseid teostavale kolmandale isikule ning selles ei viidata arestitud summale.
- 153 Parlament märgib, et 200 304 euro sissenõudmise ja täiendavate tõendavate dokumentide esitamise vahel ei ole seost, kuna arestitud summa puudutab hilisemat perioodi kui see, mil hüvitisi oleks parlamendiliikmete kulude hüvitamise ja toetuste maksmise eeskirja kohaselt pidanud kasutama. Seega nii tõendavate dokumentide puudumine kui ka märkimisväärse summa olemasolu pangaarvel viis parlamendi mõttele, et asjaomased summad ei olnud kasutatud sõlmitud lepingutest kinni pidades ja arvestades parlamendiliikmete kulude hüvitamise ja toetuste maksmise eeskirja.
- 154 Parlament leiab, et auditi aruande kohaselt oli hageja toime pannud parlamendiliikmete kulude hüvitamise ja toetuste maksmise eeskirja rikkumise. Lisaks on hageja ka ise möönnud, et ta ei ole täitnud teatud kohustusi oma assistendi ees. Parlament vaidlustab lisaks veel hageja assistentide väljamaksmata töötasudega seoses (vt eespool punkt 149) ning menetluse vältel esitatud dokumentide tõendamisväärtuse.
- 155 Parlament rõhutab, et arvesse ei saa võtta hageja viidatud summat, mis ta võlgneb assistentidele, kuna auditi aruande kohaselt olid asjaomased lepingud sõlmitud assistentide ja EH/B vahel, mida rõhutab ka Hispaania Kuningriik.
- 156 Lõpuks leiab parlament, et nagu vaidlusaluse otsuse punktis 3 on täpsustatud, on ta endiselt valmis arvesse võtma täiendavaid tõendavaid dokumente, mida hageja võib talle esitada.

Esimese Astme Kohtu hinnang

- 157 Esiteks tuleb meenutada, et parlamendiliikmete kulude hüvitamise ja toetuste maksmise eeskirja ülesehituse kohaselt peab parlamendi liige, kes määrab makseid teostava kolmanda isiku, kelle ülesandeks on parlamendi poolt assistendi hüvitisena makstud summade haldamine, olema võimeline esitama tõendavaid dokumente selle hüvitise nõuetekohase kasutamise kohta parlamendiliikme assistentidega sõlmitud lepingute kohaselt. Kui tõendavad dokumendid assistentide töötasu või teiste parlamendiliikmete kulude hüvitamise ja toetuste maksmise eeskirja alusel hüvitatavate kulude kohta puuduvad, siis selle tagajärjeks saab olla üksnes kohustus maksta vastavad summad parlamendile tagasi. Kõik summad, mille kasutamist parlamendiliikmete kulude hüvitamise ja toetuste maksmise eeskirja kohaselt ei ole tõendatud, loetakse alusetult makstuks. Puudutatud isik, kes on esitanud administratsioonile dokumente saadud rahaliste vahendite kasutamise kohta, peab Esimese Astme Kohtule hagi esitamise korral neile dokumentidele viitama ning tõendama, et administratsioon on teinud nendega arvestamast keeldudes vea.
- 158 Seetõttu ei saa toetada hageja argumenti raskuste kohta, mis tal on tekkinud tema varahoidja kinnipidamise ja mitmete dokumentide võetuse tõttu. Esimese Astme Kohtu kirjalikule küsimusele vastates täpsustas hageja, et ainus Prantsuse ametivõimude poolt äravõetud dokument oli konto omanikule antud konto väljavõte, milles mainiti 210 354 euro väljavõtmist ja mille Banque Bruxelles Lambert oli väljastanud jooksevkonto volitatud kasutajale. Hageja sai pangakontorist selle dokumendi koopia ja esitas selle Esimese Astme kohtule. Seega on tähtsusetu asjaolu, et hageja on pidanud oma raamatupidamist korraldama ilma oma varahoidja abita.
- 159 Hageja väljapakutud kulude ühtse summana hindamisega ei saa nõustuda. On selge, et sekretariaadikulude hüvitisega kaetavate kohustuste täitmine tuleb tõendada tõendavate dokumentidega, milles on esitatud kõik järelkontrolliks vajalikud andmed (täpsed summad, väljamaksete kuupäevad, võlgniku ja võlausaldaja andmed, makse õiguslik alus, jne). Ühtse summana hindamine, mida pealegi ei ole ette nähtud mitte ühegi õigusnormiga, ei anna selleks võimalust.

- 160 Mis puudutab Prantsusmaal arestitud 200 304 euro suuruse summa tagastamist ja täpsemalt hageja väidet, mille kohaselt parlament oleks pidanud arvestama, et tagastamine on osade tõendavate dokumentide esitamise eelduseks, siis sellega ei saa nõustuda.
- 161 Hageja üritab tegelikult tõendada, et ta võlgneb teatud summad isikutele, kes saavad töötasu sekretariaaditoetusest ja väidab seetõttu, et parlament oleks pidanud neid summasid pidama tõendatuiks. Ta viitab selles osas saamata jäänud palkadele (67 340 eurot) ja tasumata sotsiaalmaksule (26 054 eurot), rõhutades, et need võlgnevused tasutakse, kui arestitud summa on tagastatud.
- 162 Asjaolu, et hageja võlgneb teatud summasid teistele isikutele, kelle jaoks sekretariaaditoetus on mõeldud, ei vabastada teda kohustusest esitada tema kohustuste lõppemist tõendavad dokumente. Vastupidisel juhul võiks parlamendi liige võtta hüvitise vastu, maksmata teenuseosutajatele neile mõeldud summasid ja jätta parlamendi ilma igasugusest järelevalvevõimalusest, esitades mingisuguse tõendi oma võlgade kohta teenuse osutajatele.
- 163 Nagu juba on rõhutatud, tuleneb eelnevast, et parlament peab kontrollima tõendavate dokumentide olemasolu selle kohta, et rahalised vahendid on kasutatud kooskõlas parlamendiliikmete kulude hüvitamise ja toetuste maksmise eeskirjaga. Samuti ei saa parlamendil olla kohustust vabastada hageja tõendavate dokumentide esitamisest dokumentide kinnipidamise korral, mille eest parlament ei ole vastutav. Tegelikult kannab parlamendi liige, kes on hüvitise vastu võtnud, ise omaenda majandusliku tegevuse riski. Lisaks leiab parlament, et ta on endiselt valmis arvesse

võtma täiendavaid tõendavaid dokumente hageja viidatud võlgade maksmise kohta. Järelikult parlament on võtnud arvesse Prantsusmaal toimunud aresti ja pakub hagejale võimalust esitada tõendid parlamendi poolt makstud hüvitistena kasutatud summade kohta.

164 Mis puudutab parlamendi keeldumist võtta arvesse isiklike kulude kogusummat (27 600 eurot), siis kuigi hageja arvates võib neid kulusid tõendada teiste vahenditega, piisab tõdemisest, et hageja ei täpsusta neid vahendeid. Mobiiltelefoni kulude kohta võib öelda, et eespool punktis 159 osundatud põhjustel ei ole võimalik nõustuda ettepanekuga kasutada ekstrapoleerimist parlamendiliikmete kulude hüvitamise ja toetuste maksmise eeskirja kohase kulude tõendamismeetodina.

165 San Sebastiáni töövaidluskomisjoni otsuse kohta, millele hageja on viidanud tõendina oma assistentide ees oleva võla (tõusnud 50 865,43 euroni) kohta, võib sedastada, et tegemist ei ole kohtuvõimu aktiga, vaid see on iseloomult haldusakt, mille on andnud Baski autonoomse piirkonna justiitsosakonna töövaidluskomisjoni lepitaja ja mis tugineb hageja ja tema assistentide vahel sõlmitud kokkuleppele. Igal juhul ei tõenda see akt, et hageja võlakohustus oma assistentide ees oleks lõppenud ja see ei ole ka nõuetekohane tõendav dokument (vt eespool punktid 162 ja 163). Täiendavalt lisades ei ole selline lepitusmenetluses sõlmitud kokkulepe, millele eespool nimetatud otsus tugineb, tegelikult tõend selle kohta, et nõue olemas on. Seega on parlament võla vähendamiseks õigustatult nõudnud dokumente, mis tõendaksid assistentide saamata jäänud töötasude väljamaksmist.

166 Hageja väidab, et 63 308,64 euro suurust summat oleks pidanud asjaajamiskuludena pidama õigustatuks. Need kulud on võtnud enda kanda EH/B, kes temaga sõlmitud lepingu alusel pidas kinni kindlasummaliselt 600 eurot iga assistendi töötasust. Hageja väidete kohaselt võlgneb ta selle summa EH/B-le (vt eespool punktid 45 ja 150).

- 167 Selles osas piisab, kui märkida, et juba eespool esitatud põhjustel ei saa tasumata võlga võtta arvesse tõendatud kulutusena. Järelikult on parlament õigustatult keeldunud seda asjaolu arvesse võtmast.
- 168 Tulenevalt eeltoodust ei ole peasekretär teinud viga, kui ta keeldus võtmast arvesse eespool nimetatud hageja esitatud dokumente. Seega tuleb kaheksas väide tagasi lükata.
- 169 Kuna esimese väite kolm viimast osa ning kõik järgnevad väited koos (teisest kaheksandani) on tagasi lükatud, siis tuleb vaidlustatud otsus tühistada ainult selles osas, milles leitakse, et summa sissenõudmine hagejalt toimub tasaarvestuse teel.

Kulude kohta

- 170 Esimese Astme Kohtu kodukorra artikli 87 lõike 3 alusel võib Esimese Astme Kohus otsustada kulude jaotuse või jätta kummagi poole kohtukulud tema enda kanda, kui osa taotlusi rahuldatakse ühe poole, osa teise poole kasuks. Kuna käesoleval juhul on vaidlustatud otsus tühistatud osaliselt ja enamus hageja väiteid on tagasi lükatud, tuleb määrata, et pooled kannavad ise oma kohtukulud.
- 171 Esimese Astme Kohtu kodukorra artikli 87 lõike 4 esimese lõigu kohaselt kannavad menetlusse astuvad liikmesriigid oma kohtukulud ise.

Esitatud põhjendustest lähtudes

ESIMESE ASTME KOHUS (teine koda laiendatud koosseisus)

otsustab:

- 1. Tühistada Euroopa Parlamendi peasekretäri 24. veebruari 2004. aasta otsus, millega nõuti hagejalt sisse parlamendi makstud kulude ja hüvitiste summad osas, milles leitakse, et summa sissenõudmine hagejalt toimub tasaarvestuse teel.**
- 2. Ülejäänud osas jätta hagi rahuldamata.**
- 3. Hageja, Euroopa Parlament ja Hispaania Kuningriik kannavad oma kohtukulud ise.**

Pirrung

Meij

Forwood

Pelikánová

Papasavvas

Kuulutatud avalikul kohtuistungil Luxembourgis 22. detsembril 2005.

Kohtusekretär

Koja esimees

E. Coulon

J. Pirrung